

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v inozemstvu mesečno Din 15.—, — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5 poštni predal 22. telefon 2326. Čekovni račun št. 14335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopis se ne vrača. — Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Mail oglaš. trgov. značaja vsaka beseda Din 1.—, mali oglaš. in službo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda Din 0.50

Štev. 45 • Maribor, četrtek, dne 18 aprila 1940 • Leto XV

Javno glasovanje pri občinskih volitvah na Hrvaškem

Mačkov listi tega dejstva niti ne omenjajo, kot da bi bilo samo ob sebi razumljivo.

Dne 13. aprila je izšla novela k zakonu o podeželskih občinah z dne 14. marca 1933 z veljavnostjo za banovino Hrvatsko.

Zakon se je bistveno spremenil, toda ne v najbolj bistveni točki, ki se tiče glasovanja. Glasovanje ostane tudi še za v naprej javno.

Lista, ki dobi pri volitvah relativno večino glasov, je dobila doslej polovico mandatov, odslej pa bo dobila eno tretjino mandatov kot nagrado, ostali dve tretjini mandatov pa se bosta razdelili v sorazmerju oddanih glasov med vse liste, ki bodo postavljene pri volitvah.

Važno je tudi, da župan in podžupan ni treba da bi bila izvoljena, ampak ju občinski odbor lahko izbere ali iz svoje srede, ali pa iz vrst občanov, ki sploh niso kandidirali. Župana in podžupana občinski odbor lahko vsak čas odstrani na ta način, da jima izreče nezaupnico. Župan torej ne bo več najvišji predstavnik ljudske volje v občinski samoupravi, ampak neke vrste nameščenec. To gotovo ni posrečeno, niti demokratično. Razen tega so odprta vrata raznim političnim mahinacijam. Recimo: Ljudje v neki občini so proti političnemu veljaku neke stranke, ki je ljudem veliko obljubljal, ko pa je prišel na krmilo, jih je razočaral. Sedaj pridejo volitve. Stranka se boji volilcev, pa ne kandidira veljaka, ampak ljudi druge garniture. S pomočjo volilnega reda zmagaja. Ko je zmaga, pa v občinskem odboru izposlujejo, da odbor izvoli njenega veljaka, za katerega ljudstvo ne bi nikdar glasovalo — za župana.

Razen tega je princip občinskih samouprav v tem, da je predstavnik občine tisti, ki ima poverenje občanov. Tako zaupanje pa je mogoče dobiti le pri volitvah.

Sedaj pa volitve ne bodo niti tajne, ampak javne. Značilno je, da gre Mačkov tisk preko tega dejstva, kot da bi bilo to samo ob sebi razumljivo in kot da bi ne bilo Mačkov gibanje nikdar zahtevalo tajnih volitev! Zadnjič si je nek Mačkov list dovolil celo majhno šalo z volilci: Napisal je, da je pač vseeno, kakšno je glasovanje: javno ali tajno. Ako so Hrvati upali glasovati javno pod Hrvatom sovražnimi režimi, bodo tem lažje glasovali sedaj, ko je vzpostavljen narodni režim, za katerega so se Hrvati borili. Seveda je ta list pozabil povedati svojim volilcem, da so Hrvati bili res za hrvatski narodni režim, ako pa so tudi še danes zanj, je pa drugo vprašanje. Ako bodo javne volitve, potem se bo hrvaškim volilcem, ki so bili prej za hrvatski narodni režim in njegove nosilce sedaj pa so proti njim, godilo prav tako, kot svoj čas, ko so morali na javne volitve pod dr. Stojadinovičevim režimom.

Kako bo pri javnih volitvah na Hrvatskem, si lahko mislimo na podlagi izjave enega izmed prvakov — pravilno voditeljev — hrvaškega in kmetskega gibanja dr. Krnjevića, ki je preteklo nedeljo izjavil na nekem shodu HSS, da bodo na Hrvatskem pomedli na desno in levo. Ta izjava kaže na to, da je totalitarnost cilj, ki lebdi tem voditeljem pred očmi.

Vsak prepričan pristaša demokracije mora ta razvoj na Hrvatskem vzeti z obžalovanjem na znanje. Pravilno smo storili socialisti, ki smo že vsa leta sem in tudi pri zadnjih volitvah povdarjali, da moramo hrvaške deklaracije o de-

Boji na Norveškem

Zavezniške čete so se izkrcale na šestih mestih zapadne norveške obale

Po nemškem vpadu na Norveško so smatrali zavezniki za svojo prvo nalogo, da uničijo čim večje število edinic nemških vojnih ladij, ki so vdrle v najvažnejša norveška pristanišča, in potope čim več transportnih ladij, na katerih so Nemci prevažali na Norveško vojaštvo, material in živež.

Druge naloge angleške vojne mornarice je bila zapreti morske poti iz Nemčije na Norveško s položitvijo minskih polj, predvsem v Skagerraku in Kategatu. Njihova akcija se je raztegnila še dalje

in so bile mine položene tudi na Baltičkem morju, kar predstavlja prav gotovo najbolj tvegano in edinstveno akcijo te vrste.

Kot tretje je potem sledilo izkrcanje Angležev, Francozov in Kanadcev na norveški zapadni obali. O tem izkrcanju zavezniške vojske je zaenkrat na razpolago samo poročilo angleške admiralitete, ki ne omenja podrobnosti, razen zavzetja Narvika in narviškega fjorda.

Italijanski listi trdijo, da so se zavezniške čete izkrcale na sedmih točkah

zapadne norveške obale in sicer: v Narviku, v Bodø (fjord Salten, 190 km jugozahodno od Narvika), v Sörfolden (Folden fjord, 145 km južno od Narvika), v Tromsø, v fjordu Balse in v fjordu Ulfs.

S tem je severna Norveška popolnoma v oblasti zaveznikov in Norvežanov.

Nemci imajo še vedno zasedena zapadna obrežna mesta: Trondhjem, Bergen, Stavanger in Egersund, potem pa vse glavne luke na južni obali Norveške z Oslom ter obalne točke jugovzhodno od Osla proti švedski obali.

Razvoj vojnih operacij na Norveškem

Nemška armada, ki je bila izkrcana na južnem Norveškem, se trudi, da bi zasedla čim več ozemlja, predvsem v odseku Oslo. Na severu od Osla je prišla nemška armada do Elverumu, kakšnih 140 km severno od Osla, od tu pa se skuša prebiti proti vzhodu in zahodu ter proti jugovzhodu od Osla in v smeri proti švedski meji.

Norveška armada se zbira in tudi zavira operacije nemške vojske.

Nemška vojska, v kolikor jo je v pristaniščih na zapadni obali Norveške, ima sedaj nalogo, da poskuša preprečiti vpad zavezniških sil skozi ta pristanišča na Norveško, dočim je prvotno imela nalogo, da prodira ob železniških progah,

ki vodijo iz teh mest proti Oslu.

Nemška armada na Norveškem je seveda docela navezana na dovoz streliva in živeža. Ladijski promet z Nemčijo je otežkočen, ako ne docela nemogoč. Največ služijo Nemcem letala, ki pa so seveda nezadostno prometno sredstvo za oskrbovanje vojske, pa tudi mnogo predrago.

V prihodnjih dneh je pričakovati nadaljnje izkrcanja zavezniške vojske na norveških tleh.

Plačilno sredstvo na Norveškem je poleg norveškega denarja tudi francoski frank in angleški funt.

Bilanca vojne na Norveškem

Francoski ministrski predsednik o bojih na Norveškem.

V francoskem parlamentu je govoril predsednik francoske vlade Reynaud. Navedel je podatke o zgubah nemške vojske in trgovinske mornarice, ki so bili že objavljeni. To predstavlja prvi uspeh zaveznikov. Nadaljnje uspehe pa predstavlja zavzetje Narvika, radi bližine ležišč švedske železne rude, izkrcanje zavezniških čet na Norveškem in trženje sil sovražnika na norveških tleh.

»Napad na Norveško predstavlja težek poraz Nemčije. Hitler je veroval, da se nikoli več noben sosed Nemčije ne bo upal upreti grožnjam njegovih bombnikov in tankov. Hitler se je zmotil, ko je mislil, da bo tudi na Norveškem naletel na popustljive ljudi Hachovega značaja. (Odobranje). Novo napako je nadalje storil Ribbentrop z lutkovno vlado Quislinga. Ta vlada se je zrušila sama v sebi in v preziru norveškega naroda. Spričo napadov, kakor je napad Nemčije na skandinavsko državo, se izkaže zdravo mnenje vsega civiliziranega sveta, ki enodušno obsoja ta dejanja. Ako se je kdaj kak glas glasno razlegel, potem je

bil to gotovo glas, ki se je včeraj oglasil iz Bele hiše, ki je obsodil nasilne metode. Menda nihče ne dvomi, komu je bil ta glas namenjen. Predsednik Zedinjenih držav Roosevelt je jasno povedal, kam morajo dovesti nekega dne metode, ki sejejo sovraštvo. Tudi v sedanjih prilikah bo enkrat napočil dan obsodbe.

V osmih dneh bitke na Norveškem je poleg nemške mornarice padla še ena žrtev in to je nemška propaganda, ki je skušala sejati nezaupanje med zavezniki.

Borbo za svobodo bomo nadaljevali z zmeraj večjo neizprosno. Gotovo je, da nas čakajo še težke preizkušnje. Prišli bodo težki dnevi, toda ravno v takih dneh bo moral sovražnik zmerom ponovno spoznati, da je francoski narod nepremagljiv, kadar se bori za svobodo.

Koliko stane polaganje min?

Polaganje minskih polj ni tako poceni zadeva. Mine je treba položiti na vsakih 200 metrov razdalje in v najmanj deset zaporednih vrstah. Večja mina stane najmanj 15.000 din. Ako se minira morje na razdaljo 100 km, je treba v to svrhu nič manj kot 5000 min. To bi torej zneslo v našem denarju 75 milijonov dinarjev. Na podlagi teh števil si lahko vsak sam približno izračuna, koliko je stalo Angleže polaganje minskih polj v Baltičkem morju in potem vzdolž vse nemške obale v Severnem morju.

Konferenca angleških poslanikov z Balkana

je bila v Londonu. »Times« pišejo, da je ugodno zaključila. Pri tem omenjajo, da so balkanske države prenasočene z nemškimi industrijskimi izdelki in želez trgovati za gotov denar.

Švedsko železo je za Nemčijo domala nedosegljivo

Angleži hočejo za vsako ceno preprečiti preskrbo Nemčije s švedsko železno rudo. To se jim je z zavzetjem Narvika posrečilo. Iz Narvika ni mogoč noben prevoz rude več, razen v Anglijo. Prevoz iz švedskega pristanišča Lulea pa je otežkočen, ker je to pristanišče in ves Botniški zaliv še vedno zamrznjen. Z zavzetjem Narvika je postalo za Nemce tudi vprašanje vpada na Švedsko precej neaktualno. Kajti predno bi mogli Nemci dospeti do švedskih ležišč železne rude na severu, bi jih zasedli Angleži.

Vpad Nemcev na Švedsko bi imel pomen samo v zvezi s poskusom, da pridejo na pomoč blokirani nemški armadi na Norveškem.

Ker pa je Baltičsko morje posejano z minskimi polji in švedska obala še posebej minirana, se zdi napad na Švedsko otežkočen.

Poročila glede Narvika

Nemška poročila iz Norveške se o operacijah v Narviku izražajo zelo previdno in ne poročajo ničesar o zgubi sedmih rušilcev v narviškem fjordu. V ostalem trdijo, da nemška armada še dobiva ojačenja, vendar iz poročil ni točno razvidno, ali prihajajo ta ojačenja po morju ali z letali. Nadalje trdijo Nemci, da so Angleži zgubili 8. aprila na morju 4 križarke, 11 rušilcev in 7 podmornic, dočim trdijo Angleži, da so zgubili vsega skupaj 4 rušilce.

Japonci in Nizozemska

Japonci bi radi Nizozemsko Indijo. — Ako bodo to poskušali, bodo imeli opravka z Zedinjenimi državami in ostalimi.

10.000 vagonov koruze moramo uvoziti

Vlada je ugotovila, da nam manjka 10.000 vagonov koruze. Odredila je prijavo vseh zalog koruze in uvedla pogajanja za nakup koruze v inozemstvu.

Obenem razmišlja o maksimiranju cen koruzi in menda tudi pšenici in da bo treba raztegniti uredbo o pobiranju draginje tudi na poljske pridelke.

Cena pšenici se je dvignila od din 254 na din 260, moka se je podražila za 5 din pri 100 kg, koruza pa za 10 din pri 100 kg in stane 204 din.

Kaj pomaga nevtralnost. Belgijski zunanji minister je govoril po radiu, izjavil je, da je Norveška čuvala nevtralnost, pa je bila kljub temu napadena. To naj bo opomin Belgiji, da bo odločena braniti svojo neodvisnost z vsemi silami.

Italija ne more ostati nevtralna do kraja

Izjava italijanskega fašističnega politika v radiu.

Te dni je govoril v radiu ravnatelj lista »Il Telegrafo«, Ansaldo, ki je dejal:

»Motijo se in žive v iluzijah vsi Italijani, ki verujejo, da se naša država ne more zaplesti v konflikt v tej vojni, prav tako se motijo oni, ki žive v iluzijah in mislijo, da mora biti naša država zadovoljna, ako more kaj zaslužiti v tuji valuti. Istotako, kot je vojna zajela Norveško, more zajeti tudi Italijo. Italija se radi tega pripravlja in čaka priliko in čas, ki bi bil najbolj prikladen. Ta prilika in ta čas, ki sta mogla biti pred enim mesecem še oddaljena, sta sedaj lahko mnogo bližje, kot pa se veruje.«

»Italija je uganika«, pravijo vsi, kadar nanese razgovor na njo. Ima prijateljski in vojaški pakt z Nemčijo in vendar ni šla v vojno na strani Nemčije. Italijanski zunanji minister grof Ciano je odkrito izjavil v korporacijskem zastopstvu, da je po italijanskem prepričanju Nemčija pričela vojno pet let prezgodaj, Italija pa da potrebuje še tri leta, predno bo dovolj oborožena in s tem pojasnil, zakaj je ostala Italija ob izbruhu vojne ob strani.

Pretekli mesec se je mnogo govorilo o nekem sporazumu med Italijo, Nemčijo in Sovjetsko Rusijo glede Balkana, ki ga smatra Italija za neko preozemlje svojega imperija, na katerem hoče, da vlada mir. Izkazalo se je, da takega dogovora med navedenimi državami sicer ni, da pa je Italija vsekakor že davno poprej sporočila Nemčiji svoje težnje na Balkanu in si znala dobiti zagotovilo, da bodo upoštevane.

Zbližanje med Italijo in jugovzhodnimi državami

Trdijo v Budimpešti.

Vplivni madžarski krogi se sklicujejo na zanesljive vesti iz Italije, ki pravijo, da so vse vesti o pripravah Italije proti Grčiji in še nekaterim državam na Balkanu izmišljene. Sodelovanje med Italijo in balkanskimi deželami ter jugovzhodno Evropo je postalo v zadnjem času prav ozko. Italija ima velik interes, da se ohrani mir na Balkanu. Italija pa hoče ohraniti tudi svojo samostojnost. Balkanske dežele so tudi interesirane na ohranitvi miru. Zaraditega zblížanje. V Italiji mislijo, da nekdo namerava rušiti ta mir in je zaraditega Italija pripravljena, toda ne proti vzhodnim sosedom.

„Delavska Politika“ ne dobiva nobenih subvencij, zato poravnaj naročnino takoj!

Ně smemo pozabiti, da je Italija država, ki je od vseh strani obdana od morja in navezana na uvoz prav vsega, kar rabi njena industrija in tudi glede življenjskih potrebščin. Vedeti moramo, da sta za italijanski imperij življenjskega pomena Gibraltar in Suez. Njena kolonialna posest je Libija, ki jo na desni obkroža francoski Tunis, na levo pa Egipt in na jugu angleški Sudan. Abesinija pa je obkrožena od angleških kolonij in pot v njo vodi skozi Suez, ki je angleški.

Italija je sprejela pogoje angleške blokade. V najvažnejših italijanskih centrih in tovarnah sede zastopniki Anglije, ki kontrolirajo porabo uvoženih surovin. Italija se je tudi morala odreči uvozu nemškega premoža po morju.

V trenutku, ko se vse to dogaja, pa sta se sestala Hitler in Mussolini na prijateljski razgovor na Brennerju.

Italijanski listi odobravajo nemške podvige proti Danski in Norveški, da celo očitno stoje na strani Nemčije, kakor so bili na strani Nemčije, ko je zasedla Sudete, Češko in napadla Poljsko.

Italija vrši svoje priprave. Zaprla je vhod v Jadransko morje — Otrantsko ožino — z minami in je to naknadno sporočila tudi v Beograd. Ta ukrep je gotovo mera opreznosti. V Albanijo, ki je od lanskega aprila italijanska, je bilo poslanih 25.000 do 40.000 delavcev.

Najvidnejši predstavniki Italije ne dajejo nobenih političnih izjav, zato pa govorijo njim podrejeni politiki. Italija je pripravljena, tako pravijo. Kako se bo odločila? Ali bo ...

Sladkor bo dražji

toda — šele jeseni.

Vlada je sklenila povišati nakupno ceno za sladkorno peso na din 32.— za 100 kg.

Od lanskega avgusta je to tretje povišanje cen od 20 na 22 in sedaj na 32 din.

Istočasno je vlada sklenila, dovoliti, da se zvišajo tudi cene sladkorju za 60 para pri kilogramu (tovarniške cene?), toda šele jeseni, ko bo pospravljena sladkorna pesa s polj.

Splošno zvišanje železniških tarif

Železniška uprava namerava zvišati najprej blagovne železniške tarife, potem pa tudi osebne tarife za vožnjo po železnicah. Gospodarski krogi ugovarjajo zvišanje železniških tarif ali vsaj pretiranemu povišanju.

Pomorski promet med Rusijo in Bolgarijo na Crnem morju je vzpostavljen in je uvedena redna morska plovba.

Doma in po svetu

Brezmesni dnevi in živila na karte. Tudi pri nas govore o uvedbi brezmesnih dni. Ta dva nesrečna dneva naj bi bila ponedeljek in petek. Pri nas ljudje ta dva dneva bolj malo jedo meso. Prepovedano bo govedina in svinjsko meso, piške, konjsko meso, to bo pa dovoljeno. Govore še tudi o drugi racionalizaciji prehrane, zlasti glede moke, ki jo že uvažamo, in masti. V Ameriki in drugod po svetu uničujejo živila, civilizirana Evropa pa mora »racionalizirati« prehrano. Nam za mesom ne bo posebno hudo, ... Drugod pa imajo že racionalizacijo prehrane, kakršno smo imeli mi med vojno. To pa ni dobro. ...

Za okrog 10 do 20 odstotkov so se pri nas podražile cigarete in tobak, kar je zbudilo mnogo nevolje med kadilci, ker pač ni nobenega pravega vzroka za podražitev tobaka. ... Država bo dobila od te podražitve 250 milijonov dinarjev dohodkov na leto.

Kako je z osebnimi izdatki v proračunih raznih ustanov? Nekdaj smo v listih mnogo čitali o velikih osebnih izdatkih Delavske zbornice, ustanov socialnega zavarovanja itd. Zlasti se je o tem večkrat razpisal »Slovenec«. Sedaj imamo v Sloveniji tudi novo ustanovo: kmetijsko zbornico. Za kritje izdatkov za kmetijsko zbornico se pobirajo 5 odstotne doklade na zemljarino. Zbornični proračun znaša din 1.102.000. 90 odstotkov proračuna se porabi za aparat sam, za uradništvo, potovanja itd. Samo din 75.000 ali 6 odstotkov proračuna je določenih za podpore poklicnim organizacijam, za razstave, tečaje in predavanja. ...

Komisar v društvu »Merkur«. Za komisarja društva »Merkur« v Zagrebu je bil imenovan oddelčni načelnik dr. Aleksander Šibenik. — Komisar zagrebske podružnice »Merkur« ostane dalje Krešimir Bosek.

Politični umori na Hrvaškem so še vedno na dnevnem redu. Dne 11. aprila je bil ustreljen v Vinogradski ulici v Zagrebu odvetnik dr. Zdravko Lenac, ki je bil vodja Ljotičevcev. — Ljotić je skušal ta umor naprtiti HSS in sporazumu, pa je očitno, da vrše te atentate na Hrvaškem frankovci, fašistični sorodniki gosp. Ljotića.

Francozi ponujajo 30% boljše cene. Za našo živino in poljske pridelke ponujajo Francozi 30% višjo ceno, kakor prodajamo sedaj to blago. Tako poroča »Jugoslovenski Lloyd«.

V Romuniji je razširjena tiskovna svoboda. V Romuniji so doslej izvajali precej strogo cenzuro. V bodoče bo cenzura, ker so notranje razmere konsolidirane, svobodna, razen v vojni in mednarodnih stvareh zaradi mednarodnega položaja.

Med Finsko in Sovjetsko Rusijo so bili te dni formalno zopet obnovljeni diplomatski odnosi. Novi finski poslanik v Moskvi je dr. Paasikivi.

Angleška nakupna družba za Balkan je bila ustanovljena v Londonu.

Več bolgarskih novinarjev je prispelo v Beograd, kjer si bodo ogledali spomladanski velesej.

Železniška nesreča na progi Split—Zagreb. Na progi Split—Zagreb se je v bližini postaje Cerovac pripetila dne 15. aprila težka železniška nesreča. Na nekem tovornem vlaku, ki je imel vsega 9 vagonov, je počila os in 6 vagonov se je vsled tega prevrnilo preko nasipa 30 metrov globoko. Pri nesreči je našel smrt vlakovodja Mihovil Gotnar, dva zavirača pa sta bila težko ranjena. Nesrečo je baje povzročila burja, ki je pokvarila tir.

Iskanje petrolejskih vrelcev v Medjimurju. Medjimurska petrolejska d. d. bo baje v kratkem pričela z vrtanjem v bližini Murskega Središča, kjer je že svojčas nemška trdka Rakvi vrtala in iskala petrolejske vrelce. Pri tej družbi je udeležen tudi švicarski kapital in je baje v to svrhu na razpolago 25 milijonov dinarjev.

Na jetiki umre na vsakih 100.000 prebivalcev v Nemčiji 91,3 oseb, v Beogradu 224,7 oseb.

Pogorel je eden izmed največjih mlinov v Slavoniji v Metlicah pri Valpovu.

SS o Poljakih. — Časopis SS »Schwarze Korps« objavlja pismo nekega nemškega gradbenika, naslovljeno na predsednika nekdanjega nemško-poljskega društva (v Nemčiji obstoja tudi nemško-švedsko društvo, nemško-norveško društvo, nemško-nizozemsko društvo itd., v vseh navedenih državah pa so obratno prijatelji Nemčije, ki tvorijo švedsko-nemško društvo itd.), v katerem pisec predlaga, »da naj bi nemško-poljsko društvo pričelo z akcijo za premostitev sovraštva med Nemci in Poljaki. Kajti tudi kot Nemci imamo mnogo zahvaliti Poljakom ... Na to pismo odgovarja »Schwarze Korps« z dne 21. marca takole: »Vi ste spali, gospod vladni gradbeni svetnik in vse prespali ... Poglavje Poljske je za nas zaključeno. Poljak je bil v svojem ljudskem značaju vedno strahopetnež, krut in zvijsačen ... Poljska bolezen je bila operirana in temeljito izrezana.«

Kako so zaznamovani poljski delavci v Nemčiji. Iz zasedene Poljske so privedli na delo v Nemčijo okrog en milijono delavcev. Ti delavci morajo po nalogu oblasti nositi na obleki, na levi strani prsi, 5 kvadratnih centimetrov velik rumen našiv z vijoličastim robom in v sredini vtisnjeno črko P.

Ni povoda za obsojanje danske vojske. Predsednik danske vlade Stauning je te dni preko radia pozval prebivalstva, da naj ne žali oficirjev in vojakov danske narodne vojske, ker so izvršili svojo dolžnost, ko so pričele nemške čete prodirati na dansko ozemlje. Ni nobenega povoda za obsojanje danske vojske. Nemške čete, ki so prekorale dansko mejo, so našle povod na odpor danske vojske, ki je trajal vse do trenutka, ko se je odločila vlada pristati na okupacijo danskega ozemlja. S tem je vso odgovornost prevzela nase danska vlada, kateri je podrejena tudi vojska. (Havas.)

665 milijonov dolarjev kredita namerava določiti ameriška vlada za zgraditev sto novih vojnih ladij in ojačenje pomorskega letalstva za 600 novih letal.

Kolikšna je svetovna potrošnja kave? Vsled izbruha vojne je znašala potrošnja kave v l. 1939 samo 26,27 milijonov vreč po 60 kg ali 1,07 milijonov vreč manj kot l. 1938.

Luksemburška vlada je odredila posebne kazenske za tuje in potovanja tujcev po luksemburškem ozemlju. Prepovedano je zbiranje v gruclah. Posebna policija nadzira zatemanje ponoči. Meje so zaprte vsako noč po 6 ur.

Zane Grey:

Mož iz gozda

»Nell Rayner, — ali se ti — za tega — za tega satana zavzemaš?«

»Da, v kolikor se to tiče moje vesti«, odvrne Helen resno. »Nikdar ga nisem cenila kakor je zaslužil, — nikdar do tega trenutka. On je mož, Bo, mož, kolikor ga je. Dorasel je do tega v zadnjih treh mesecih in to sem na njem videla. Brez nje se ne bi mogla znajti. Lep, korenjaški in možat fant je, — to je moje mnenje o njem. Jaz —«

»Stavila bi, — da je tudi tebi — dvoril«, je obtožujoče zaklicala Bo.

»Govori pametno«, je rekla Helen strogo. »Bil mi je kakor brat. Toda, Bo Raynerjeva, če bi on meni izjavil svojo ljubezen, jaz — jaz bi jo znala bolje ceniti kakor ti.«

Bo je dvignila svoj zardeli in objokani obraz, s slabo prikritim iskrenjem v očeh.

»Na tega fanta sem bila vsa nora. A ravno tako ga tudi sovražim«, je rekla vsa razpaljena. »In ne bom ga nehal sovražiti. Zato mi ne govori več o tem.«

Potem pa ji je Helen pripovedovala, kratko in stvarno, kako se ji je Carmichael ponudil, da Beasleya ubije, ker bi bil to edini način, da bi ji bilo posestvo ohranjeno in kako je, ko je to njegovo ponudbo zavrnila, zagrozil, da bo zadevo na vsak način na lastno pest opravil.

Bo se je z globokim vzdihom sklonila k Heleni in se je oklenila.

»Oh, — Nell! Oh, zdaj ga ljubim še močneje kakor kdajkoli«, je zavpila, napol v jezi, napol v obupu.

Helen jo je tesno prižela k sebi in jo je skušala

95

tolažiti, kakor v dneh, ki so šele nedavno minuli, ko še nista poznali tako resnih bridkosti in skrbi kakor zdaj.

»Seveda ga ljubiš«, je rekla. »To sem že davno slutila. In tega sem vesela. Toda ti si bila tako trmasta, — taka neumnica. Nisi si hotela tega priznati. Hotela si se z drugimi fanti izdivjati. Ti si — oh Bo, res se bojim, da si postala žalostna mala kokota.«

»Jaz — jaz nisem bila tako hudobna, dokler — dokler ni začel z menoj ravnati kakor kak nadzornik. Glej Nell, obnašal se je — da ne pretiravam — čisto tako, kakor da sem njegova lastnina. To pa še nisem bila ... In da bi mu to dokazala, — sem res začela s tistim Turnerjem flirtati. Potem — potem pa me je razžalil ... Oh, tako ga sovražim!«

»Ne govori neumnosti, Bo. Vendar ne moreš sovražiti človeka, ki ga ljubiš«, je ugovarjala Helen.

»Kaj pa ti o tem razumeš«, je vzkipela Bo. —

»Ravno to je prav lahko! Si že kdaj opazovala, kako cowboy upornega divjega konja z laso vjame, podre na tla in zveže?«

»Da, seveda.«

»Si moreš predstavljati, kako je tak cowboy močan, da so njegove roke in mišice kakor železo?«

»Da, prepričana sem, da tudi to vem.«

»In kako je divji.«

»Da.«

»In kako se loti vsega, kar hoče pograbit?«

»Moram priznati, da so cowboyji precej podjetni«, je z nasmehom odvrnila Helen.

»No, gospodična Raynerjeva, se ti je kdaj zgodilo, — medtem ko si mirno stala kakor prava dama, — da je cowboy z grozanskim skokom skočil nad tebe, — te zgrabil in držal tako, da se nisi mogla niti ganiti, niti dihati ali kričati, — da te je stisnil na svoje prsi tako, da so ti pri tem vse kosti pokale, — da te je potem nebrzdano in divje poljubil, tako

da nisi imela nobene druge želje več, kakor ubiti ga in potem sama umreti?«

Helen se je počasi odmaknila od svoje iskročke in gostobesedne sestre in ko je ta končala svoje čudno vprašanje, ni mogla takoj najti odgovora.

»Tako! Zdaj vidim, da se ti kaj takega še ni nikdar pripetilo«, je zaključila Bo z zadoščenjem. »Zato mi ne govori več o tem.«

»Slišala sem njegovo verzijo te zadeve«, je rekla Helen prisiljeno.

Sunkoma se je Bo vzravnala, kakor da se hoče bolje braniti.

»O—o! Res? In ti se boš najbrž postavila na njegovo stran, — celo v tej zadevi, v tem medvedjem poslu.«

»Ne. Tako postopanje bi smatrala za surovo in nesramno. Toda Bo, ne verjamem, da je imel namero, biti surov ali nesramen. Sodeč po njegovem priznanju, je najbrž bil mnenja, da te bo s tistim nasiljem ali popolnoma izgubil, ali pa popolnoma pridobil. Zdi se mi, da bi se dekleta na tem divjem zapadu ne smela igrati z ljubeznijo. Rekel je, da bi radi tebe moglo priti tudi do prelivanja krvi, in zdaj začnjam razumevati, kaj je s tem mislil. On svojega dejanja ne obžaluje. Pomisli, kako čudno je to; on ima vse odlike resničnega gentlemena. Je dober, mehkosrčen, viteški. Gotovo si je na vse mogoče načine prizadeval, da bi si pridobil tvojo naklonjenost, — ne da bi pri tem mislil na intimnejše približanje. To je bil njegov zadnji poskus. Po mojem mnenju te je hotel na ta način prisiliti, da ga sprejmeš, ali da ga odkloniš in za slučaj, da ga odkloniš, si je hotel prisvojiti vsaj tiste prepovedane in izsiljene poljube, da zadosti svojemu moškemu ponosu, — če bi moral misliti na Turnerja, ali na koga drugega, ki bi si upal začeti s teboj intimnosti.

(Dalje prihodajšč.)

Iz naših krajev

CELJF

Draginja in delavska zaščita. V nedeljo, dne 21. t. m. dopoldne se bo vršil sestanek, ki ga sklicuje tukajšnja podružnica SMRJ, na katerem bo poleg drugih govornikov poročal tudi s. dr. Reisman o snovi: Draginja in delavska zaščita. Opozarjamo na ta važni sestanek vse delavce in delavke.

Celjsko gledališče. Petek, 19. aprila ob 20. uri: »Trideset sekund ljubezni«. Gostovanje mariborskega gledališča.

TRBOVLJE

Kolektivna pogodba pri podjetju Hauck. — »Zveza rudarjev Jugoslavije« je zaključila pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe za delavstvo zaposleno pri podjetju Hauck. Določeno je bilo medse pri tem podjetju po din 3 do din 3.50 na uro. Odslej so uvedene te-le meze: I. kategorija din 38 in din 7 doklade, II. kategorija din 33 in din 5 doklade, III. kategorija din 28 in din 5 doklade. Urejeno je vraščanje plačevanja nadur, dežnih doklad, bolezenskih šilto, plačilo 1—2 šilto v slu-čaju smrti sorodnika. Pogodba je odpovedljiva na 3 mesece. Delavstvo si je s to pogodbo znatno izboljšalo položaj. Značilno je, da je to pot nastopila v obrambo delavskih koristi sa-mo naša Zveza rudarjev, dočim NSZ in JSZ ter ZSD niso uvidele potrebe za izvedbo take akcije. Uspeh Zveze rudarjev je zato tem bolj pomemben, delavci pa vedo sedaj, kdo je nji-hov zaščitnik.

KRANJ

Sestanek delavstva »Jugoslov. tvornice gu-me«, ki ga je nameravala imeti SDSZJ minulo nedeljo, oblastveno ni bil dovoljen, kar naj delavci upoštevajo.

Razmere v mali tovarni. V našem mestu je več malih tovarnen, v katerih delavstvo pred-vsem pogreša red. Reda ni, kar se tiče delov-nega časa, pa tudi v drugih ozirih je vse na-robe. Delovni čas odredi delodajalec kar vsak dan sproti. Enkrat delajo delavci od 7. ure pa do 6. ure zvečer, potem zopet od pol 8. ure do 6. ure zvečer itd. Pozimi je navajal delodajalec kot razlog za prestavljanje delov-nega časa mrz, ker ni bilo takoj jutraj dovolj pare na razpolago za gretje tovarniških prostoro-v. V mrzli tkalnici seveda ni mogoče vezati nitk. Toda tudi premaknitev delovnega časa ni pomagala, tovarniški prostor je ostal kljub te-mu nedovoljno segret in delavke ter delavci so prestali hudo zimo v nezakurjenih prostorih. Delavke so morale biti pri delu napravljeni kot na prostem. — Pa je prišel gospod šef in vprašal, kako le morjo delati tako na-pravljene in v neprežračenih prostorih. Takoj je odprl vrata. Zrak se je prečistil, toda mrz je bil potem še večji. Poleti bo pritisnila vroči-na, pa se ne bo zračilo, ker ni ventilatorjev. Ako pa kdo kaj reče, pa pride listek na vrata: Komur ni prav, lahko gre. Zadnjič smo imeli v tovarni predavanju zdravnik OUZD, ki je tra-jalo od pol 12. do pol 1. ure. Predavanje pa je šlo na račun delavcev, ker so morali pol ure doprinesiti z delom zvečer, namesto da bi bili po normalnem delovnem času domov. Pri predavanju smo čuli tudi o simulantih, toda lahko rečemo, da simulantov pri nas ni, pač pa je neka delavka živčno bolna, pa bi nekdo rad, da bi jo spoznali za simulanko. — Take stvari so mogoče samo v tistih podjetjih, kjer ni or-ganizacije. Ako bi bili delavci in delavke vsi organizirani in enotni, bi tega ne bilo. Želja delavcev je tudi, da bi tovarnar uredil izplačilo tako, da bi delavci dobili na izplačilnem listu zabeležene vse odtelje, da bi vsaj vedeli, zakaj se jim odteljuje. Nadaljna krivica je tudi v tem, da podjetje ne sprejme ozdravljenih de-lavcev takoj v delo, ampak mora tak delavec hoditi prosit, predno se najde zopet mesto zanj. Delavcem tudi priporočamo, da zahtevajo izpla-čilo bolniškega tedna. V ostalem pa se bomo k stvari še povrnil, ako gospod tovarnar ne bo upošteval vseh upravičenih delavskih zahtev, od katerih smo jih nekaj iznesli v tem našem dopisu.

Predsednik gasilske župe Japelj Pavel obso-je za klevete članov uprave gasilske čete v Dupljah. Dne 9. t. m. je bila pred okrajnim so-diščem razprava proti obdolženemu šolskemu upravitelju Japlju Pavlu, ki je kot predsednik gasilske župe v Kranju obdolžil člane razre-šene uprave gasilske čete v Dupljah, da niso narodno zavedni državljani in Slovenci ter da propagirajo tujo in sovražno miselnost. Na razpravi se je obdolženec skušal napraviti le-dega s tem, da je izjavil, da niti enemu izmed članov prostovoljne gasilske čete v Dupljah ne more očitati zgoraj navedenih klevet. Za-kovarjal se je, da je klevete napisal sam od sebe, ne da bi za to imel kakršenkoli razlog. Na sodnikovo vprašanje, zakaj so potem upra-vno razrešili, je dejal, da je za to dobil nalog od župe, razlogi pa da so notranja gasilska zadeva, da jih zato ni dolžan povedati. Sodišče obdolženčevemu zagovoru ni moglo verjeti in je Janja Pavla obsodilo na 600 din kazni in na 250 din povprečnine. Sodišče je kazen od-ložilo za dobo enega leta. Sodišče je obdolže-nec obdolženec očitati dejanje, ki se kaznuje po zakonu o zaščiti dr-žave.

TRŽIČ

Gasilstvo in politika. »Gorenjec« se je raz-nisal o politiki, ki kaže vlada v tržiški gasil-ski četi, kar mu seveda zelo malo pristoja. Tržiški dopisnik, ali ne pozna razmer, ki vla-dajo v gasilski župi, ali pa nima pojma o mo-rali.

SV. VID PRI GROBELNEM

Umrl je v soboto, dne 11. t. m. s. Hrovat Franc, banovinski cestar, zvest naročnik »De-lavske Politike« in vnet gasilec. Težko priza-detim naše žalje!

LJUBLJANA

Stanovanjsko društvo se oglašja. V Ljubljani imamo Društvo stanovanjskih najemnikov, ki je v povojni dobi reklo marsikatero v zaščito stanovanjskih najemnikov. Članarina društva znaša samo en dinar na mesec. Nahaja se v Ljubljani v Wolfovi ulici št. 10 v II. nadstrop-ju. V svojem vabilu k pristopu pravi odbor društva, da more društvo ščititi interese na-jemnikov le, če bodo najemniki povezani med seboj. Danes res živimo v negotovosti, kaj in kako bo. Zaradi tega je važno, da se vsi na-jemniki stanovanj in drugih prostorov pobri-gajo za svoje varstvo v tem oziru.

MARIBOR

Pokojninsko zavarovanje in trgovski nameščenci Zborovanje podružnice ZPNJ

V torek, dne 16. t. m. se je vršilo v restav-raciji »Novi svet« zborovanje trgovskih na-meščencev, ki sta ga sklicala tukajšnja po-družnica ZPNJ in pomočniški odbor.

Na zborovanju je tov. Petejan obširno poročal o pokojninskem zavarovanju name-ščencev, v katerega so končno vključeni tudi trgovski nameščenci. Podrobno je tudi raztol-mačil dolžnosti in pravice, ki jih nameščen-cem nudi Pokojninski zavod, v katerem bi pa morali odločiti le pravilno izvoljeni zastop-niki privatnih nameščencev. Govor tov. Pe-tejana je bil sprejet z velikim odobravanjem.

Govorili so še tov. Vrisk, Domiter in drugi o delovnem času in pomenu organiza-cije itd.

Na predlog tov. Vriska je bila poslana mi-nistru socialne politike dr. Budisavljeviču po-zdravna brzojavka.

Zborovalci so tudi soglasno sprejeli to-le resolucijo:

»Trgovski in privatni nameščenci, zbrani na svojem zborovanju v Mariboru, dne 16. aprila 1940, so po zaslišanju poročil o razširitvi po-kojninskega zavarovanja na trgovske name-ščence, o naraščajoči draginji in plačah name-ščencev sprejeli sledečo

resolucijo:

1. Pozdravljajo razširitev pokojninskega za-

VSTOPNICE ZA AKADEMIJO dne 4. maja v »Sokolskem domu« se dobe v upravi našega lista in pri zaupnikih.

Meso vedno dražje. Že zadnjič smo poročali, da se je meso silno podražilo in takrat tu-di opozorili pristojno oblast, da je treba v tem oziru nujno nekaj ukreniti v zaščito konzum-entov. Zato je menda pristojen protidraginjski odbor pri mestni občini, ki bi moral nujno poseči v to zadevo in preiskati, če je tako sil-na podražitev mesa upravičena. Očividno pa je protidraginjski odbor ni ničesar ukrenil, ker se cene mesa še z dneva v dan dvigajo in se še vedno niso ustavile. Vsekakor je naloga oblasti, da nujno nekaj ukrene v zaščito konzumentov.

Prišepetanci zopet na delu. Te dni so se v našem mestu razširile čudne vesti z očitnim namenom, da se ljudstvo razburi in ustvari med njim nerazpoloženje. Tako stanje potem navadno izkoristijo tudi razni prevežanci, ki lahkovernim ljudem tvežajo vse mogoče ne-umnosti, ki se potem bliskovito širijo po mestu in podeželju. Vse to seveda kvarno vpliva tudi na cene blagu in življenjskim potrebščinam. Spekulant se pri tem okoriščaj na račun bednih ljudi. Baje je oblast razširjevalcem teh vesti že na sledu in bodo prejeli primerno ka-zen.

Številni bolgarski in grški vagoni vozijo zad-nji čas skozi mariborsko postajo v inozemstvo in nazaj. Vagoni so naloženi z ruskimi lešniki, oljem in raznim sadjem ter prihajajo večinoma že naloženi iz Carigrada, iz česar sklepajo, da je to blago večinoma ruskega porekla.

V oblaku prahu je zavito naše mesto, od kar je postalo vetrovno in suho. Nujno potrebno bi bilo, da mestna občina odredi škropljenje cest in ulic, ker sedaj gotovo ne primanjkuje več vode. Sploh se pri nas zelo malo pazi na čisto-čo našega mesta, kar ne napravi samo mučne-ga vtisa na tujce, temveč je tudi iz higijenskih razlogov zelo zdravju škodljivo. Prav bi bilo tudi, ako bi po vzgledu drugih mest namestili na trgih in ulicah košarice za odpadke, ljudi pa bi bilo treba večkrat pozvati, naj papir in druge odpadke ne mečejo po tleh, temveč v tozadevne košarice, ki bi jih moralo biti do-volj na razpolago.

Recitacijski večer ljubljanskih književnikov, ki bi se moral vršiti minulo nedeljo v Narodnem gledališču, je bil odpovedan, ker je bilo premalo udeležencev. Odpoved te prireditve je vsekakor slabo spričevalo za naše mesto. Morda pa so nekaj zakrivil tudi prireditelji sami, ker niso polagali dovolj pažnje organiza-ciji te prireditve, da ne govorimo o tem, da mariborskega delavstva sploh niso smatrali za potrebno povabiti.

Na naslov avtobusnega podjetja se čisto slisijo pritožbe, ker na pobežki progi ob pri-liki pogrebov ni na razpolago več avtobusov. Tako se je zgodilo tudi ob priliki pogreba po-kojnega dr. Travnerja, da je avtobus z Glav-nega trga odpeljal prenapolnjen in na Kralja Petra trgu ni mogel sprejeti ljudi, ki so tam-kaj čakali. Nekateri so si morali najeti izvošč-ke, mnogo pa jih sploh ni prišlo pravočasno na pogreb. Mislimo, da je tako postopanje av-tobusnega podjetja za obsodbo, ker ima go-tovo na razpolago dovolj avtobusov, kakor tudi rezervnih avtobusov. Tudi je nevarno za potnike, ako so avtobusi prenapolnjeni, vsled preobteženosti se kaj lahko zgodi huda pro-metna nesreča, ki utegne kdaj terjati morda celo smrtne žrtve.

Po treh mesecih so izkopali truplo ustre-ljene 17-letne tkalke Marije Frankove, ker se je izkazalo, da je potrebna obdukcija, ki se ob priliki smrti ni izvršila.

varovanja za nameščence v državi tudi na tr-govske nameščence ter se gospodu ministru za socialno politiko in narodno zdravje, g. dr. Budisavljeviču iskreno zahvaljuje.

Izražajo zahtevo, da se obstoječi zakon re-vidira in spremeni v cilju, da se to zavarova-nje razširi na vse, od sedaj še izvzete trgo-vske in privatne nameščence.

Da se karenčna doba za pridobitev pravice do pokojnine zniža za moške na 35, za ženske člane na 30 let odtoda za moške na 60 in za ženske na 55 let starostne dobe.

Da se nameščencem zagotovi popoln vpliv v Pokojninskem zavodu, kakor tudi v vseh ostalih socialno zavarovalnih zavodih potom razpisa svobodnih volitev in odprave komisa-rijata pri vseh socialno-političnih institucijah.

2. Zahtevajo, da se od strani merodajnih ob-lasti z vso strogostjo prepreči neupravičeno navijanje cen življenjskim potrebščinam in vsako tako špekulacijo.

Da se vsem nameščencem sedanje plače zvišajo vsaj za 30 odst. ter da se vsaka na-redba o minimalnih plačah za nameščence strogo izjavi v mestu in na deželi.

3. Da se omogoči popolna svoboda stro-kovnega gibanja, združevanja in tiska, ki naj omogoči nameščencem možnost borbe za zboljšanje svojega položaja in ohranitev že pridobljenih pravic.

Krajevni medstrokovni odbor sklicuje za v nedeljo, dne 21. aprila t. l. ob 9. uri v dvorani Delavske zbornice plenum obratnih zaupnikov. Udeležba je obvezna. — Odbor.

Poslednja pot dr. Vladimirja Travnerja. — V torek, dne 16. t. m. se je na požeškem po-kopališču vršil pogreb sodnega svetnika dr. Vladimirja Travnerja, katerega se je udeležilo veliko število njegovih poklicnih tovarišev, pa tudi prijateljev in znancev. Ob odprtem grobu sta se od pokojnika poslovila predsednik okr. sodišča g. dr. Hudnik in prof. g. Baš. Pokoj-nik je bil prav za prav soustanovitelj društva »Ogenj«, vendar mu pa njegove gnotne raz-mere niso dovoljevale sicer skromnega izdat-ka za članarino in tako se ni mogla uresničiti njegova želja, da bi bil vpepeljen.

Kavarna »Astoria« prodana na dražbi. — Danes, dne 17. aprila se je vršila dražba ka-varniškega posloja »Astoria«. Objekt je bil cenjen na 2.125.653,75 din, najmanjši ponudek je znašal 1.062.826,87 din, varščina pa 212.565,37 din. Dražbo so se udeležili štirje reflektanti in sicer: Mestna hranilnica, Posojilnica v »Na-rodnom domu«, veletrgovec s poljstvom Kar-el Wesiak in hotelir Petan iz Zagreba. Ob-jekt je izdražbal veletrgovec Karel Wesiak za 2.500.000 din, proti naknadni odobritvi domi-ka po sodni prometni komisiji.

Na 15 let robije je bil obsojen pred okrož-nim sodiščem v Mariboru bivši orožnik Adam Tomič, ki je dne 25. januarja ustrelil v Hut-terjevi tovarni 16-letno tekstilko Marijo Fran-kovo.

Narodno gledališče. Sreda, 17. aprila: zaprto. Četrtek, 18. aprila ob 20. uri: »Ana Christie«. Premiera. Red A.

TEZNO PRI MARIBORU

Občni zbor podružnice SMRJ. V soboto, dne 6. t. m. se je vršil redni letni občni zbor Saveza Metalških Rudnika Jugoslavije, podruž. Tezno, v gostilni Felč. — Vodil je občni zbor s. Jar-čič. — Pozdravila sta občni zbor za SDSZJ s. Letonja in s. Zidanšek v imenu živlcev in KMO. Iz tajniškega poročila, katerega je po-dal s. Pešec, je bilo razvidno, da je podružni-ca kljub težkim prilikam delala v korist de-lavstva in za izboljšanje njegovega položaja. Izvršila je več intervencij, katere so uspele. Pri volitvah so bili izvoljeni ss: Jarčič F., Pauman A., Pešec I., Stropnik I., Murko I., Fak K., Koler H., Pliberšek L., Kvas M., Fai-diga A., Cerer F., Gričnik I. Novo izvoljeni od-bor si je nadejal nalogo, da bo v bodoče skr-bel za tesnejše sodelovanje z ostalimi organi-zacijami. SMRJ je sprejel pod svoje okrilje tudi vavence metalske stroke, tako da se bodo tudi oni usposobili za boj za pravice delavstva. Namen svobodnih strokovnih organizacij je in ostane zahteva po zbolšanju socialnih pravic, to je zbolšanju plač, skrajšanju delovnega ča-sa, starostno zavarovanju itd. To se bo do-seglo le z enotnim nastopom vsega organizira-nega delavstva. Naše strokovne organizacije potrebujejo svobodo, da ohranijo socialne pri-dobitve in si izvojujejo nove pravice. Zato mo-rajo svobodne strokovne organizacije storiti vse, da pridobe čim več delavstva v organiza-cijo. Naše zavetje in naš ponos je in bo tudi v bodoče naša razredna strokovna organizacija. P. Ivan.

MEŽICA

»Zveza rudarjev Jugoslavije«, podružnica v Mežici, vabi vse člane na redni letni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 21. aprila s pričetkom točno ob 2. uri popoldne v dvorani g. Toffa z običajnim dnevnim redom. Prosi se vse člane, ki so na ta dan službeno zadržani, da si dobijo nadomestek. Udeležba

za članstvo je obvezna. Vabljeni so vsi so-mišljeniki, ki hočejo pristopiti v organizacijo. Zavedajte se, v organizaciji je moč — koli-kor moč, toliko pravice. Družnost! — Odbor.

Občni zbor sklicuje D. K. D. »Vzajemnost« za v nedeljo, dne 21. aprila s pričetkom točno ob 3. uri popoldne v dvorani gostilne Toif v Mežici z običajnim dnevnim redom. Na obč-ni zbor so vabljeni vsi somišljeniki delavske-ga kulturnega pokreta, kakor tudi vse žene so-drugov in obratno. Za članstvo je udeležba obvezna. Družnost! — Odbor.

MARENBERG

Zapustil nas je naš bivši poslanec g. Gajšek. Preselil se je kot notar v Maribor. G. Gajšek se je v svojstvu notarja preselil že v drugič. Prvič iz Konjic v Marenberg, sedaj pa iz Ma-renberga v Maribor. Kadar se je selil, je na-vadno preselil tudi svoj poslanski mandat. Ko je bil v Konjicah, je bil Živkovičev in Jev-tičev poslanec za konjiški srez, ko se je od-selil v Marenberg, je postal Stojadinovičev poslanec za dravogradski srez, mogoče bo po-stal pri prihodnjih volitvah poslanec za kak-šen mariborski srez? Vsekakor je zanimivo, ako more notar seliti poleg svoje pisarne tudi svoj mandat iz sreza v srez.

SENOVO PRI RAJHENBURGU

»Delavska godba« se pripravlja na proslavo 10-letnice prvega nastopa, kateri bo vezan s proslavo vseh savskih godb na Senovem. — Godba si je lansko leto s pomočjo II. skupine rudarske zadruga nabavila nove instrumente s prispevki, katere plačujejo vsi rudarji. Na ve-liko zabavljanje g. L. D. pa letos še nove kro-je, slične rudarskim krojem.

Se živimo zavedni rudarji! Iz dopisov, ki smo jih priobčili zadnjič in danes, vidiš, s. urednik, da na Senovem še živi delavska zavednost in se ni treba bati, kljub temu, da smo brez last-nih prostorov, da bi nas pozabili naši nasprot-niki. Skoro bi Ti pozabil poročati, da je od 3. marca t. l. pristopilo že nad 20 novih čla-nov k ZRJ in tudi tisti, ki so že — ker so mislili, da je ZSD (Jugoras) v premoči — mi-slili odstopiti, so sedaj obnovili svoje članstvo. Družnost!

Rudarski prapor. Zaupniški zbor je spravi-l v tek vprašanje nabave rudarskega prapora za rudnik Senovo, katerega se nimamo. Prapor bo, kakor predvideno, razvit na rudarski praz-nik 4. decembra.

S KOBANSKEGA

Pred ne-davnim smo pisali o bogatem veleposestniku, kako grdo ravna z delavci, danes dodajamo še to-le: Pri istem veleposestniku je umrl pred kratkim 70-leten starček, ki mu je vestno slu-žil dolga leta ter do smrti krmlil živino. Ko je ja umrl, ga po kmečki navadi niso položili na oder v hiši, kjer je stanoval, temveč so ga na-ložili na »gare«, vrgli pod njega otep slame ter raztrgano vrečo in zapeljali v mrtvašnico. To zgodbino priča, da postopajo z ljudmi do-sti slabše kot z živino. Omenjeni dogodek je vzbudil mnogo zgražanja med prebivalstvom.

Ali res ni živine? V dnevnem časopisu či-tamo čisto, da vsled izvoza naše živine v ino-zemstvo primanjkuje govedi. Resnici na ljubo moramo priznati, da se še dobi na sejnih ved-no dovolj živine in to kljub letošnji slabi krmi, dobre živine, da se pa prodaja po sramotno nizkih cenah, oziroma sploh ni povpraševanja za njo. Zakaj torej podražitev mesa in zakaj potem treba misliti na uvedbo dveh brezmes-nih dni v tednu?

Cena lesu in življenjskim potrebščinam se je dvignila v nekaterih slučajih do 100 odstotkov. Lesni delavci pa ne zaslužijo nič več kot po-prej. Ali ne bi bilo na mestu, da bi se oblasti zanimale za take pojave oderuštva?

V nevarnosti je stavbeno delo v vsej državi

Primanjkuje betonskega železa.

Iz Zagreba poročajo, da grozi zastoj v stav-beni stroki radi pomanjkanja betonskega že-leza. Pri normalni stavbeni sezoni rabita samo Zagreb in Beograd okrog 600 vagonov beton-skega železa, ostala mesta v državi pa tudi okrog 300 vagonov, tako da je treba v vsaj dr-žavi za stavbeno sezono okrog 900 vagonov železa. Takšno množino betonskega železa pa je v sedanjih razmerah skoraj nemogoče do-baviti in pravkar razmotrivajo na pristojnih mestih, kako bi preprečili, da bi obstalo vse stavbeno delo v državi.

Književnost

»Dejanje«, štev. 3 za marec prinaša članek Edvarda Kocbeka: Srednja Evropa, Antona Vod-nika: Pesem o smrti, Bogomirja Magajne: Le-gendo o Mariji, Cena Vipotnika: Bedno pesem, Pavla Ludvika Lansbergerja razpravo: Vojna in mir, Leopolda Staneka pesmi: Zlati voz in Be-sedo, Viktorja Smoleja članek: Kje je resnična Poljska? Janeza Gradišnika članek o Finski. Med poročili piše Leopold Stanek o ljubljanski drami v sezoni 1939/40, Bogo Grafenauer o Ma-lovi Zgodovini slovenskega naroda, Frst o Mes-sesnelovi knjigi: Janez in Jurij Šubic, A. Pirnat o miniaturi zbirki pesmi: Stare žalostne, Vladi-mir Novak o Isačenkovi knjigi: Ne bojimo se rusčine, J. G. o: Zajčevi problematiki inteli-gentnostnih testov. Na ovitku so Drobna poročila o najnovejših knjigah. »Dejanje« izhaja me-sečno in stane letno 80 din. Naroča se v Ljub-ljani, poštni predal 103.

Tiskovni sklad

Maribor: Na občnem zboru »Glasbenega dru-štva železniških delavcev in uslužbencev« je daroval s. Kreuh Karel iz Studencev din 10 za tiskovni sklad. Iskrena hvala! Posnemajte!

Vsak narod ima pravico do svobode in neodvisnosti

je izjavil Roosevelt na zborovanju vseameriške zveze, dne 15. aprila v Washingtonu.

Roosevelt je uvodoma omenil prvo konferenco ameriških držav, ki je bila pred 50 leti. Spomnil je dalje na princip, ki ga je že leta 1825. postavil Simon Bolivar: Mir za Ameriko. To je princip, ki je bil odtlej v veljavi. Poleg tega pa je obstojalo upanje, da bo Amerika lahko dala vzgled za mir vsemu svetu. Konferenca v Panami leta 1826. je ustvarila za Ameriko načrt nove oblike miru: miru sodelovanja. To je mir, ki spoštuje svobodo in določa, da se vsi spori urejajo samo na miren način s svobodnim sporazumom med narodi. V istem smislu je predsednik Zedinjenih držav l. 1888. izpopolnil s sklicanjem panameriške konference te principe tako, da so bili med ameriški državami ustvarjeni recipročni odnosi vsem v korist.

Na ta način je nastala 14. aprila 1890 mednarodna unija ameriških republik. Ta spoštuje skupne in enake interese

vseh držav in ne pozna nobenega ravnotežja sil, ki je vodilo do vojne in povzročilo prelivanje krvi v Evropi.

Novi svet se je rešil vojne na podlagi dobrih odnosov med sosedi. Ne priznavamo nobene pravice vmešavanja v notranje zadeve drugih. Vsak narod ima pravico do svobode in neodvisnosti ter pravico, da si sam kroji svojo usodo in izbere svoj način življenja.

Mi ne gázimo nobenega naroda in nemočemo nobenega izkoreniniti. Naši dobri medsebojni odnosi ne poznajo nobenega principa rasne nadmoči. Tudi ne stremimo po diktaturi s pomočjo svetovne revolucije. S svojim redom smo ustvarili osnove za svobodno življenje več sto milijonov ljudi. Mednarodni ameriški red je zgrajen na dobri volji svobodnih mož. Stoletni mir v Ameriki temelji na skupnem spoštovanju moralnega reda.

Pomlad je tu — zaposlitev manjša

Kej pove statistika OUZD v Ljubljani?

Socialno zavarovanje je barometer, po katerem vsaj približno lahko sodimo, ali se konjunktura boljša ali slabša. Ta barometer ni ugoden. Že v februarju mesecu je bilo 1033 manj zavarovancev kakor lani v istem mesecu.

Vseh zavarovancev je bilo pri OUZD v Ljubljani letos februarja meseca 91.265. Napredovalo je število zavarovancev pri javnih delih (1650), javnem prometu (1115) in nazadovale so industrije: gozdnožagarska (1322), gradnje nad zemljo (702), tekstilna industrija (528), kamenja in zemlje (513), hrane in pijače (396), lesna industrija (324) itd.

Bati se je pa v naslednjih mesecih še huj-

šega padca zaposlitve, ker težkoče za nabavo surovin še vedno groze. V primeri z lansko zaposlitvijo je letos manj zaposlenih 336 ženskih in 697 moških.

Posebno velik je bil v tem mesecu odstotek bolnikov, ki je znašal 3,35 odst. (več 0,24 odst. kakor lani).

Povprečna dnevna mezda se je zvišala pri moških od lani za din 0,86 na din 28,72, pri ženskah za din 0,66 na din 20,43, kar znači, da znaša povprečna zavarovana mezda din 25,51 ali din 0,58 več kakor lani.

Celoletna zavarovana mezda se je zvišala dnevno za din 26,898 na din 2,327.927,20.

Najprej volitve in potem reforme socialno-političnih ustanov

zahtevajo svobodne strokovne organizacije.

Na zagrebški anketi o reformi socialnega zavarovanja, ki se je bavila z aktualnimi socialnimi vprašanji, je bila na dnevnem redu delitev socialnega zavarovanja v tri samostojne centrale namesto sedanjega osrednjega urada za zavarovanje delavcev.

Zastopniki svobodnih strokovnih organizacij so zahtevali najprej svobodne volitve v te ustanove in potem naj interese, to je delavci in nameščenci, sami odločajo o potrebnih reformah. Zastopniki Hrsta in Shpna pa so takoj na anketi zahtevali, da se reforme izvedejo prej preden se sploh vpraša nepo-

sredne interese v svobodnih volitvah.

Hrs in Shpn ter zagrebška delavska zbornica so še potem zahtevale, da se vprašanje nujno reši, kakor žele, potom ministrstva socialne politike. Naše organizacije so pa spričo te intervencije pri ministru zahtevale, da se razpišejo svobodne volitve v delavske ustanove.

Smo pač za demokratični način reševanja tega problema. O tem naj odločajo interese in njih organizacije in ustanove.

Zakaj Francija in Anglija nista bolj pomagali Finski?

O tem je napisal znani francoski desničarski poslanec in novinar, Henry de Kerillis, sledeče značilne vrstice:

»Francoska in britanska vlada sta morali izbirati med dvema vrstama politike: ali da se popolnoma desinteresirata na tej vojni, ki se je vršila daleč od njunega življenjskega prostora, ali da se z vsemi svojimi silami vržeta v to vojno v imenu načel Društva narodov. Mi smo si izbrali srednjo pot, ki ni nikomur pomagala, nam pa samo škodovala. Zavzemali smo se za Finsko moralno, nismo ji pa dovolj pomagali stvarno. Na ta način so se v Franciji in v Angliji razvili široki valovi sentimentalizma, ki je sedaj, po sklenjenem miru, privedel do globokega razočaranja. Mi smo v našem listu vedno odkrito opozarjali, da se zavezniki ne morejo pojavljati v tamošnjih krajih vse dotle, dokler Norveška in Švedska trdovratno odbijata vsako sodelovanje. To bi bilo tehnično nemogoče. O takih stvareh je treba resno razpravljati in jemati v poštev vse tehniške, vojaške, mornariške in diplomatske pogoje, o katerih pa naši poslanci dostikrat nimajo niti pojma. Zavezniki imajo stvarno že pet vojsk, na petih različnih vojnih področjih: Sirija in Palestina, Egipt, severna Afrika, Francoska in Angleska. Nemčija ima pa samo eno vojno področje. Zdar pa zahtevajo neki naši časniki, naj se odpre še šest področje vojnih operacij in to 2500 do 3000 kilometrov od francoske vojne baze, kjer bi stali nasproti ne samo enemu sovražniku, Nemcem, marveč še drugemu, Rusom. Ustvariti bi se morala nova linija prometa po morju velikanske dolžine in angleško-francoske pomorske sile, ki se morajo že zdaj boriti na mnogih morjih, bi morale ščititi še to novo linijo. Dalje je treba računati z velikanskimi težkočami, ker bi se morale naše čete šele navaditi na neusmiljeno podnebje severa. Nismo mogli razbijati naših sil za vojno, ki stvarno ni bila naša vojna, ker so v resnici

prišli tukaj v navskrižje le interese Nemčije in Rusije. Naši interesi bi se mogli tam pojaviti šele v bodočnosti, trenutno pa je naš največji državni interes v tem, da se ne pustimo potolči in premagati po Nemčiji. Kdo bi imel korist od naše pomoči Fincem, če bi podaljšali njen zmagovit odpor, a medtem bi naša domača fronta bila zlomljena in bi mi bili prisiljeni sprejeti »nemški mir«? Naš glavni cilj, ki ga ne smemo niti za trenutek izgubiti izpred oči, mora biti v tem, da ostanemo zmagovalci.«

(»Nova Riječ«, 28. III. 1940.)

Iz Češke

Visoke kazni. Praski listi javljajo, da je bil obsojen radi neopravičenega zviševanja cen veletrgovcev z južnim sadijem Karel Minařík na 50.000 kron, oziroma 3 mesece zapora radi previsoke cene oranz in Stanislav Tichý radi draženja česna in krompirja na 25.000 kron ali 4 tedne zapora, neka trgovka pa radi draženja cunj in starega železa na 20.000 kron.

Vedno nove kazni čeških trgovcev. Nedeljski praski listi so zopet objavili na prvi strani debelo tiskano uradno vest, da sta bila radi draženja in verižnega trgovanja s tekstilnim blagom kaznovana: Rudolf Pakl, zasebni uradnik v Hradcu Kralovem na 30.000 kron in Josef Obst, trgovec s tekstilnim blagom v Novem Mestu nad Metujo na 12.000 kron. Kakor znano, predstavlja krona še vedno vrednost 1,55 din.

Prve vilice. Beneški dož, Domenico Silvio (1045—1090), je imel za ženo zelo lepo in izredno inteligentno bizantinsko princezino. Na nekem potovanju je nekoč videla kmetke, ki so z vilami nakladali seno. To ji je tako ugajalo, da je takoj naročila svojemu zlatarju, naj ji izdela slično orodje v miniaturi iz zlata, ki se ga je potem posluževala pri jedi. To so bile prve vilice.

Razno

Mnenje belgijskega vojaškega strokovnjaka o nemški akciji v Skandinaviji. Po poročilu »Havasa« je znani belgijski vojaški strokovnjak Requette v neki reviji objavil, da pomeni z moralnega gledišča vdor na Dansko zločin, napad na Norveško pa z vojaškega vidika veliko zmoto. Nemška akcija v Skandinaviji ni bila hladnokrvno preračunana in kaže, da se je izvršila v trenutku neobvladanosti. S to nemško akcijo je stopila sedanja vojna v novo fazo, ki pomeni tudi za Belgijo novo nevarnost, katere ne sme podcenjevati.

V Münchener Neueste Nachrichten z dne 29. marca je izšel poziv »Predsednika sveta za reklamo nemškega gospodarstva«, v katerem čitamo, da naj strokovnjaki za reklamo in grafiki izdelajo plakat in en za serijo oglasov primeren črtež, ki bo vzbujal zanimanje za potrebo gospodarskega oglaševanja v časopisih tudi med vojno. Osnutki naj bodo napravljeni tako, da bodo ljudskega tovariša (tovarnarja) prepričali o tem, da mora gospodarstvo oglaševati tudi sedaj, četudi vsled okoliščin trenutno ne more izvršiti danih naročil.

Kaj je plutokracija? Kaj pomenita izraza »plutokracija« in »plutokrat«, katera Nemci v zadnjem času tako pogosto uporabljajo? Plutokracija je isto kot »gospodstvo kapitala«, vladanje bogatih (pluto = bogataš). Je to izrodek staroznane oblike vladanja, namreč aristokracije, v kateri se izbirajo močniki po premoženjskem stanju, ne pa po rojstvu. Nemčija, Rusija in za časa sankcij tudi Italija, so zatrevale, da je Anglija plutokracična, da ne vlada narod, temveč denar. Vendar je čisto jasno, odkod ta protikapitalistična beseda izhaja: Iz knjig Karla Marxa. V ostalem se v resnici lahko dolgo pripravimo glede angleške oblike vladanja in bistva angleške vladajoče plasti in njenih voditeljev; ali je to demokracija ali pa samo skrbno negovana iluzija, kot to zatruje nemška propaganda, in ali je Anglija v resnici aristokracija? Na to se ne da odgovoriti, kajti obe obliki vladanja se uveljavljata na zelo zamotan način. Toda eno je jasno in to potrjuje tudi nemška propaganda sama: angleški narod je bil dosedaj s svojo obliko vladanja zadovoljen. (»Weltwoche«.)

Nemčija je zgubila veliko tvornico celuloze v tistem delu Finske, ki so ga zasedli Rusi. Zasedbo Karelijske ožine po Sovjetski Rusiji je prišlo v rusko posest tudi mesto Kevholm, v katerem se nahaja velika tvornica celuloze nemškega koncerna Waldhof. Tvornica je proizvajala letno 100.000 ton celuloze. Od skupno 150 milijonov finskih mark delniškega kapitala so bile v nemških rokah osnovne akcije v znesku 90 milijonov Fm in od 60 milijonov Fm prednostnih akcij pa 57,66 milijonov Fm. Nemci upajo, da bo Rusija izplačala Nemčiji za to tvornico polno odškodnino v smislu rusko-

nemškega trgovskega dogovora. Po tem takem sovjeti ne bodo razstili nemškega kapitala brez plačila odškodnine.

Koncentracijska taborišča je ustanovila belgijska vlada v Flandriji.

Iz sodišča

Protizidovski zakon pred našim sodiščem neveljavni.

Pred mariborskim okrožnim sodiščem je vlozil Aglar Ernest, svoječasno trgovec v Puntigamu pri Gazu, sedaj v Haifi, Palestina, tožbo proti »Komisarični upravi trdke J. Aglar & Söhne« v Puntigamu, da sme dvigniti znesek 27.481 din, ki ga je položil za njega pri okrajnem sodišču v Slov. Bistrici trgovec Ivan Mušič iz Makol.

Tožnik Aglar je navajal v tožbi, da je bila nad njegovo bivšo trdtko J. Aglar & Söhne v Puntigamu pri Gazu dne 13. maja 1938 na podlagi protizidovskih zakonitih določil v Nemčiji uvedena komisarična uprava. V decembru 1938 se je moral Aglar kljub nemškemu državljanstvu, ker je bil židovskega porekla, izseliti iz Nemčije in je na potu v emigracijo prodal v Trstu Ivanu Mušiču, trgovcu v Makolah, 4 bale kož. Blago, ki ga je prodal za 137,39 angleških funtov, ni bilo nemškega izvora, temveč iz Britske Indije ter je bilo vskladiščeno v Aglarjevih skladiščih v Trstu, kjer je v času svoje emigracije sklenil tudi kupno pogodbo za 27.481 din.

Po dospelosti je Aglar pozval Mušiča na plačilo, a v tem času je bila uvedena za njegovo terjatev v Gazu komisarična uprava nad trdtko J. Aglar, ki je tudi terjala od Mušiča, da ji plača ta znesek, češ, da v smislu nemških zakonitih predpisov o židih in o imovini židov J. Aglar ne more več svobodno razpolagati s svojo imovino. Mušič je radi tega denar v znesku 27.481 din položil pri okrajnem sodišču v Slov. Bistrici, da sodišče odloči, komu se naj izroči denar.

Sodišče je ugotovilo, da je treba predmetni pravni spor rešiti z zrelisča mednarodnega pravnega prava, ki ima svoj izvor, ali v mednarodnih pogodbah, ali pa v podednih državnih zakonodajah. Med nami in Nemčijo pa ne obstojajo nobene pogodbe, ki bi urejale takšne spore. Vsled tega prihaja v poštev samo jugoslovanska zakonodaja, ki ne pozna institucije nemške komisarične uprave, to je uprave iz narodno-političnih nagibov. Pri nas velja za podobne slučaje le zakon o prisilnih upravah ali stečaju. Po tej zakonodaji gre tožniku Aglarju prejšnosle pravica do svobodnega razpolaganja z njegovo imovino v Jugoslaviji. Komisarična uprava nad trdtko J. Aglar & Söhne v Puntigamu se ne razsteza izven mej veljavnosti te zakonodaje, torej izven Nemčije. Zato je lahko Aglar kot lastnik trdke J. Aglar in sinovi svobodno razpolagali s svojo imovino izven Nemčije ter bil vsled tega tudi upravičen sklopiti kupno pogodbo z Ivanom Mušičom in je zato kot upnik tudi lahko zahteval kupnino iz te kupčije. Sodišče je zato razsodilo proti komisarični upravi trdke J. Aglar & Söhne v Puntigamu, da je Aglar Ernest iz Haife v Palestini upravičen dvigniti pri sodišču v Slov. Bistrici zanj položene znesek 27.481 din in je tožena komisarična uprava dolžna plačati tudi nastale stroške te pravde ter sodne takse.

Delavski pravni svetovalec

Moževi ali ženini dolgovi (Celje)

Vprašanje: Nek odjemalec, ki je medtem umrl, je ostal na dolgu večji znesek za špecerijo in tudi na posojilu. Njegova žena dolga noče plačati, čeprav sta špecerijo oba uporabljala, a ona pravi, da je denar in špecerijo najbrž moš nosil drugim ženskam in ona za ta dolg sploh ni vedela. Ali lahko terjam od žene?

Odgovor: Za gospodinjstvo mora po zakonu skrbeti predvsem mož tudi za ženske potrebe. Vsled tega žena ni dolžnica za špecerijo, ki jo je kupoval pri Vas njen pokojni mož. Posebno pa ženi ni treba vračati denarja, ki si ga je izposodil njen mož. Skušajte torej doseči od žene zlepa, ker je že pošteno, da tudi ona poravnava zlasti oni dolg, ki je nastal pri špeceriji za skupno gospodinjstvo.

Odpravnina (Prevalje)

Vprašanje: Od leta 1934 že prejemam nezgodno rento. Priznana mi je le 35% delanežmožnost. Morem li zahtevati odpravnino, to je enkratno izplačilo za vso priznano mi rento?

Odgovor: Ker Vam je priznana 35% delanežmožnost, ne morete zahtevati odpravnine. Odpravnino za nezgodno rento lahko zahtevajo le oni, katerih delanežmožnost ni višja od 20% ter so posledice po nezgodi zadobile že trajen značaj. Teh pogojev očitno ne izpolnjujete.

Zavarovanje (Trbočite)

Vprašanje: Pri neki naši zavarovalnici se je zavaroval oče za primer smrti. Tri leta je sam plačeval premije, po treh letih pa je prepuštil vse zavarovanje meni, ki sem nato

dve in pol leti plačeval vse prispevke v zavarovalnico. Po očetovi smrti pa so moji bratje zahtevali zavarovalnino v zapuščino. Komu pripada zavarovalnina, meni, ki sem plačeval premije, ali vsem dedičem?

Odgovor: Pomožne blagajne, ki so opravile zavarovati za pogrebno, morajo po zakonu zavarovalnino izplačati zapustnikovim svojcem. Tako zavarovalnina pripada tudi v Vašem primeru prijavljenim dedičem. Če pa je oče zavarovano polico z vsemi pravicami iz nje izrecno prepuštil le Vam, potem ste po očetovi volji le Vi edin upravičeni zahtevati zavarovalnino in ne ostali dediči.

Potrebno spremstvo v bolnišnico (Ribnica na Pohorju)

Vprašanje: Pozimi sem moral peljati svojega sina v bolnišnico, ker je tako odredil okrožni urad. Ko sem ga kasneje zahteval od OUZD povrnitev potnih stroškov, ki sem jih imel s tem spremstvom v bolnišnico, sem prejel od OUZD odgovor, da naj zahtevam plačilo od svojega delodajalca. Kaj naj storim?

Odgovor: Od svojega delodajalca ste upravičeni zahtevati le redno mezdno za čas, ko ste bili prisiljeni iti s svojim sinom v bolnišnico. Kolikor pa ste imeli stroškov, ki presegajo višino Vaše v tem času dosepele meзде, povračila ne morete zahtevati od podjetja, marveč Vam je OUZD dolžan poravnati ta prevešček Vaših stroškov, če je bilo Vaše spremstvo potrebno in če je OUZD odločil, da se mora Vaš sin iti zdraviti v bolnišnico. Če obstoje ti pogoji, se obrnite na OUZD s posebno vlogo, kjer naznanite tudi višino svojih potnih stroškov.

MALI OGLASI

Naši čitatelji! Kupite najcenejše pri naših inserentih!

60, 75, 95, 120, 160, ženske gotove obleke 44, 59, 88, ženska krila 26, 33, 45, 69 bluze
Velikonočna prodaja
Magdalenska oblačilnica
A. Kumperžak, Maribor (Palaca dr. Sedaj)
Valvazorjeva — Ovonjakova ulica — (smer Frankopanova ul.)
Moške obleke, Otročje obleke.

FRANC REICHER, MARIBOR

Tržaška cesta 18, se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo oblek za gospode in dame po najnižjih dnevnik cenah. Filtra izdelava.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnе v Mariboru. Telefon št. 2324